

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$ an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4-50 fil.

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.Tot ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirea”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Ioan Agârbiceanu.

Părintele din Orlat, distinsul scriitor, tovarășul nostru de muncă, a ținut o conferență la „Academia populară” de aici, cu care ne-a încântat pe toți.

Ne-a vorbit despre cultura românească în jumătatea a doua a veacului al XIX-lea, schițându-ne pas de pas, fazele prin cari am trecut, luptând din greu, până să răzbatem, cât de cât mai închegați în noul veac. Asistăm, în decursul acestei conferențe, la leagănul instrucției noastre primare, la dibuirile prin întunec ale vechilor dascăli — cu școală puțină dar inimă mare — asupra cărora conferențiarul se oprește în mai multe pagini, pline de căldură și entuziasm. Vedem, sub călăuzirea părintelui din Orlat, munca începătoare a ziaristicii române, încercările ei zadarnice de a-și întinde aripile spre un sbor mai falnic.

Lipsia *libertatea* deplină, pentru-ca sufletul neamului să-și poată desvâli comoara lui de frumuseți; iluziile prea mari ale anilor 48—49 se sdrobiseră de stâncile dușmănoase ale absolutismului; chiar bardul Mureșianu își amuțise acordurile lirei lui înălțătoare, scriind de aci înainte versuri filozofice, reflexii pline de amărăciune... Versificatorii cari au venit în urma lui, erau și mai palizi, căci le lipsia scânteia dumnezeiască a talentului. Așa tângeste literatura noastră, până încoace la ivirea lui Coșbuc și Slavici, cari însă au trecut în țară, urmați și de generația scriitorilor noștri mai tineri: Chendi, Iosif, Alexandru și Nerva Hodoș etc. Rămânem din această epocă singur cu instituțiile culturale: „Asociațiunea”, „Fondul de teatru”, gimnaziile din Brașov, Brad, Năsăud; autonomia bisericească.

Scriitorii noștri, ne putând trăi în atmosfera mocnită de aici, au luat drumul Bucureștilor, unde îi aștepta o altă vieată, un teren de muncă neasămănat mai vast și mai rodnic.

*

Părintele Agârbiceanu face parte din *altă generație* de scriitori, cari au crezut de datoria lor, să nu ia numai decât bățul pribegiei în mână, — căutând un adăpost mai prielnic pentru desvoltarea talentului lor — ci *a rămas acasă*, ca să împrăștie aici lumina talentului său, asupra mediului, care l-a crescut.

Nu și-a ales dar „partea cea mai bună”, căci publicul nostru nu știe aprecia după merit valoarea activității literare, și nici n'are mijloace îndestulătoare. Noi n'avem pentru literații noștri, nici premiile mari ale Academiei, nici staluri de directori de teatre, nici mandate de deputat. N'avem nimic din strălucita carieră — până sus la fotoliile de purpură a ministerului, — ce o percurg scriitorii concentrați în metropolele culturale.

Totuș scriitorii nu mai iau, dela o vreme, drumul Bucureștilor, rămânând să muncească acasă, unde sunt încă atâtea și atâtea lucruri de isprăvit.

Așa a rămas și părintele Agârbiceanu lângă altarul culturii naționale *ardelene*, hrănind înainte focul sacru al *jertfei*, de care înaintașii condeifului își uitaseră aproape cu totul.

Condeiful lui fecund ne-a dat volume după volume, două romane, nuvele, schițe etc., cari i-au asigurat, în literatura noastră, un loc de frunte, fără să mai amintim de numărăoasele lui articole de ziar, ce se pierd în marea anonimatului, dupăce și-au îndeplinit rolul lor de lumină și strălucire efemeră.

Credem, că nu jicnim modestia distinsului scriitor, când folosim prilejul conferenței ce a ținut-o în Blaj, pentru a-i arăta, în câteva rânduri, dragostea și prietenia, ce i-o păstrăm.

Chestiunea românească în cameră.

Discursul dlui Dr. Teodor Mihali.

(Continuare)

Dr. T. Mihali: E destul, că on. cameră în această chestie partidul independist ia azi o altă atitudine. Fie-mi permis să mă proyoc în această privință la discursul dlui deputat contele Albert Apponyi rostit în ședința dela 4 Ianuarie 1914 (cetește): On. cameră! Regret, dar nu pot să satisfac dorinței dlui prim-ministru. Punctul meu de vedere este, ca în primul rând rezultatul, care se prezintă ca rezultată politică a convorbirilor și tratativelor urmate cu numiții factori, e foarte natural, că nu poate să aibă urmări bune pentru forța statului unitar național maghiar. Accentuez, nu poate să aibă urmări bune și voiu motiva aceasta. De altă parte, oricare ar fi rezultatul pozitiv sau negativ, ori care ar fi cadrele în cari s'au ținut convorbirile, ori cari ar fi limitele peste cari însuș d. prim-ministru declară, că nu se poate trece, însaș năzuința de a asigura pacea cu naționalitățile prin atari tratative, din punct de vede politic o consider de o mare greșală și în consecințele ei de o procedură incalculabil de greșită. (Adevărat. Așa-i! În stânga. Strigat: Crimă!).

On. cameră și on. partid independist! Nu înțeleg, cum am putut ajunge până acolo...

Contele Albert Apponyi: Voiu explica eu aceasta!

Dr. T. Mihali: ...să fie considerată ca o crimă acea procedură, când un guvern își împlinește datoria, atunci, în scopul apărării intereselor tuturor popoarelor țării examinează doleanțele și cerințele juste ale acestor popoare. Inchipuiți-vă numai on. cameră ce influință are asupra poporului nostru declarația făcută din partea partidului independist. Asta e răsplata pe care o merită acel popor, care secolii de-a rândul a apărat la periferii patria, că partidul independist într'atâta desconsideră reprezentanții acestui popor și consideră ca o crimă faptul că un guvrn stă cu ei de vorbă? (Adevărat!

Aşa-i în băncile din urmă și centru). Să-mi creadă on. partid independist, că noi mai bucuroși am accepta rezolvirea chestiei fără tratativele costisitoare pentru noi.

Nu e lucru prea plăcut să tocești și urcând de atâtea ori scările de marmoră ale palatului ministrului de interne (Ilaritate în stânga) atunci, când totdeauna cu aceea nedumerire mergem acolo, că oare cum va fi asigurată aci soarta poporului meu. Dar, on. cameră, când dv. considerați de crimă și greșală faptul că un guvern își împlineste datoria în orice caz eu nu pot decât să-mi exprim regretul și m'aș bucura foarte mult dacă d. deputat ar da declarației dsale o așa explicare, încât aceea să liniștească poporul nostru.

Fie convins partidul guvernamental, că eu nu o fac aceasta pentru ca să-l apăr pe d. prim-ministru; dsa nu simte nevoia apărării mele. Eu îmi explic expresiunea aceea criminală nu în înțelesul propriu, ci în înțelesul că a fost o crimă neiertată că s'a stat cu noi de vorbă, pentru-că după mințea mea naturală eu nu pot da acesteia altă explicare.

Am credința, că cele ce am spus au putut convinge pe fiecare, că guvernele de până acum și formaliter au urmat aceeaș procedură, iar dacă de o parte și de altă parte forma actuală e considerată de tradare atunci nu înțeleg, cari pot să fie motivele cari au îndemnat mai ales partidele din opoziție să-și schimbe într'atâta părerea. (Sgomot în stânga). Pentru mine e foarte indiferent, cu care guvern sau bărbat maphiar de stat stăm în față, căci doară scopul nostru nu este să încheiem pacea cu acel bărbat de stat, ci în interesul țării să creiăm stări pacifice durabile între popoare. (Sgomot în stânga. S'auzim!)

Bela Kun (intrerupe).

Președintele (sună): Rog pe d. deputat Bela Kun să nu turbure discuția.

Dr. T. Mihali: Eventuala presupunere că ar fi la mijloc alte interese, chiar și numai a vorbi despre aceasta o consider sub demnitatea noastră.

Aceasta a fost ceea ce am voit să spun asupra tratativilor formale. Ce privește tratativele de acum, pot spune că acestea au început pe o bază mult mai pozitivă și au fost mult mai intense decât cele precedente iar aceasta pentru-că a limine deja cu prilejul primelor tratative d. prim-ministru mi-a acceptat propunerea să excludem interesele personale și de partid. (Vii aprobări în dreapta). Tratativele au fost reluate din punctul de vedere curat al interesului public, cu deplină obiectivitate. Din punct de vedere principiar am luat apărarea intereselor țării și ale popoarelor nemaghiare din interiorul ei. În această privință, on. cameră, de asemenea am luat în scris după înțelegerea în partid, acele propoziții, cari le-am prezentat dlui prim-ministru. D. ministru președinte a răspuns și întreg cursul tratativilor l'a adus la cunoștință onor. camere cu atâta precizie, atâta loialitate și sinceritate, încât eu care am fost membru al comisunii care a tratat, numai atât pot constata, că răspunsul dlui prim-ministru învederează pe deplin starea de fapt și eu numai de aceea am luat cuvântul ca să se poată orienta onor. cameră și asupra pașilor făcuți din partea noastră, ca să se vadă icoana întregă și fidelă. În această privință îmi cer voie, onor cameră, să cetească acele propoziții, cari noi ne-am luat îndrăzneala să le prezentăm dlui ministru președinte. (S'auzim! Cetește):

„1 Conform principiului libertății instrucțiunii să se recunoască dreptul și să se dea posibilitatea prin instituțiuni, ca popo-

rul român în toate fazele instrucțiunii publice să se poată cultiva în limba proprie, atât în școlile de stat fundamentale și comunale, ca și în cele confesionale.

2. Pentru realizarea libertății religioase și egalității confesionale de drept, să se asigure și să se respecte autonomia bisericii gr.-or. pe teren bisericesc și școlar, cât și în afacerile fundamentale și interne și să înfăptuiască și autonomia bisericii gr.-catolice. Să se execute art. XX de lege din 1848. Statul să pună la dispoziția ambelor biserici române în proporție cu sumele date celorlalte biserici, ajutoare pentru scopuri bisericești și școlare.

Parohiile românești încorporate la episcopia de Hajdudorog, să se reincorporeze la mitropolia română gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș.

Rezolvirea acestor chestiuni se va face pe baza înțelegerii dintre capii bisericilor respective.

3. Să se asigure libertatea presei și să înceteze persecutarea pentru motive. a produselor presei românești.

4. Pentru susținerea și dezvoltarea caracterului de rasă și etnic al poporului român, precum și pentru posibilitatea propășirii sociale să se recunoască dreptul de convenire și întrunire liberă.

5. Să se recunoască libertatea de organizație și acțiune a partidului național român, și să înceteze acele dispozițiuni administrative, cari împiedică libertatea de organizație și acțiune a partidului.

6. În părțile locuite în masse compacte de Români să se administreze în limba românească și să se introducă în acele ținuturi și în viața administrativă pe cale instituțională limba românească.

7. Unde Românii locuiesc în masse compacte, să se introducă limba românească

FOIȚA.

Patimile și moartea Domnului nostru Isus Hristos.

— După relațiunea celor patru evangeliști. —
De: Sfântul Altonzo de Liguori.

(Continuare).

III. Cina cea de taină.

Iară înainte de ziua prasnucului paștilor, știind Isus că a venit ceasul lui ca să treacă din lumea aceasta la Tatăl, iubind pe ai săi, cari erau în lume, până în sfârșit i-a iubit pe ei (Io. 13. 1). Știa Isus Hristos că i-se apropie ceasul morții. Totdeauna a iubit oamenii, dar acum vrea ca iubirea aceasta să o arete într'un mod neobișnuit.

Să-l privim numai, cum să înfăcărează de dragoste, când la masă se întoarce către învățăceii săi zicând: Cu dor am dorit să mânânc acestea paști cu voi înainte de patima mea. (Luca 22. 15). Vrând să zică prin cuvintele acestea: Să știți iubiți mei, că în viața nimica nu am dorit cu atâta nerăbdare, decât să țin cu voi cina cea de pe urmă, ca după aceasta să merg să mă jertfesc pentru mântuirea voastră.

Dulce Isuse! Cu atâta dragoste ai dorit să-ți dai viața pentru noi cari suntem numai niște făpturi netrebnice? Inimile noastre încă sunt cuprinse de un dor ferbinte, ca să suferim și chiar să și murim pentru dragostea ta. Doară tu ai pățimit atât de grozav, și ai fost gata să suferi chiar și moartea, numai fiindcă ne-ai iubit!

Mântuitorule sfinte! Spune-ne ce dorști să facem, și toate le vom îndeplini pentru dorința ta. Cu dor dorim să-ți împlinim sfânta ta voință, ca cel puțin în modul acesta să ne arătăm recunoștința pentru iubirea ta față de noi. Nutrește dorința aceasta în sufletele noastre, ca să devină din ce în ce mai arzătoare, să uităm lumea și pe noi înșine să ne uităm, să nu avem altă grijă, decât să-i cauzăm plăcere inimii tale.

Se aduce pe masă mielul paștilor — tipul Mântuitorului nostru. Ca mâne va vedea lumea, cum să consumă de durere Isus Hristos mielul lui Dumnezeu pe altarul crucii.

Iară cel ce se culcase pe pieptul lui Isus au zis lui. (Io. 13. 25). O tu apostolul iubirei cât ești de fericit! Ți-ai răzimat capul de pieptul lui Isus, și ai cunoscut dragostea ce o nutrește în inimă pentru cel ce îl iubesc pe el.

Doamne Dumnezeu! Pe mine de ne-nunțate ori m'ai împărțășit de darul acesta. Da. Am cunoscut și eu o dragoste dulce,

cu care te-ai purtat față de mine. M'ai luminat cu lumină cerească și cu bucurii sufletești m'ai îmbucurat și totuși ți-am fost necredincios.

Nu mă lăsa să-ți fiu nerecunoscător și în viitor vreau să fiu al tău, cu totul al tău. Primește-mă și fii cu mine!

S'au sculat dela cină, și și-au pus vesmintele sale și luând ștergarul s'au incins. După aceea a turnat apă în spălătoare și a început a spăla picioarele Ucenicilor și ale șterge cu ștergătoarea cu carea era incins (Io. 13. 4—5). Împăratul lumii, Unul născut Fiu alui Dumnezeu sa umilit pe sine atât de mult încât a spălat picioarele unor făpturi create de El.

Ingerilor! Oare ce ați gândit văzându-le acestea? Oare nu ar fi destulă grație pentru învățăcei, dacă le-ar fi promis Domnul să-i spele cu lacrimi din ochi sfintele picioare, precum i-a permis Mariei Magdalene?

Și totuși! S'a plecat la picioarele serilor săi, ca la sfârșitul vieții sale să ne dea o pildă de adevărată umilință și de iubire de oameni.

Doamne! Cât de departe suntem noi de tine. Ne îngâmfăm și nu suntem în stare să înghițim nici un singur cuvântel de vătămare. Nu putem suferi nici cea mai mică desconsiderare ci aprinzându-ne de mânie ne ocupăm cu gândul răsbunării și nu vrem să recunoaștem că pentru faptele noastre

pe cale instituțională la tribunale și judecătoria, să se primească petițiunile și actele românești, protocolul cu Românii să se ia românește și hotărârile judiciare să se cmită în această limbă. Emisiunile judecătoriilor superioare de asemenea să se dea în traducere românească autentică.

8. Statul să împărtășească ținuturile românești cu acel sprijin economic, care îl primesc și celelalte ținuturi și să dea tuturor instituțiilor românești ajutor proporțional cu acel care-l primesc celelalte instituții neromânești. Să creeze în părțile locuite în masse compacte de Români școli economice, industriale și comerciale cu limba de propunere românească și să ajutoreze cu bunăvoință toate instituțiile românești similare, precum și diferitele străduințe economice.

9. Statul să înceteze acțiunea de colonizare îndreptată contra Românilor și proprietățile erariale să le vândă succesiv agricultorilor din acele locuri. Pădurile erariale să fie administrate nu numai din interes economic ci și social. Să se creeze instituțiuni de stat corespunzătoare în părțile locuite de Români și mai ales să se ia în seamă interesul economic al acestora.

10. Pentru participarea Românilor la activitatea administrativă și juridică a statului, precum și validitatea principiului, ca poporul român să fie administrat de fi eșii din sânul său, să se asigure pe cale instituțională, ca atât pe teren administrativ cât și judiciar, mai departe în funcțiunile de stat, în părțile locuite în masse compacte de Români, să se numească funcționari români și în lipsa acestora numai de aceia, cari vor dovedi în fața unei comisii trimisă în scopul acesta, că posedă limba românească în grai viu și scris. (Mișcare la stânga. Să auzim!)

11. Să se asigure în mod permanent afirmațiunea politică a națiunii române, precum și influența ei.

Ținând această țintă înaintea ochilor, să se facă și reforma electorală. Partidul național român a adoptat baza sufragiului universal, secret și exerciabil după comune. Intru cât însă acest postulat nu se poate realiza în împrejurările politice date, să se facă o reformă electorală, care în privința dreptului electoral, a procedurii electorale, a împărțirii circumscriptiilor și a judicaturei asupra alegerilor să conțină astfel de dispoziții, cari să asigure în mod convenit și permanent, că din deputații trimiși în camera Ungariei a 6-a parte să fie Români. (Mișcare pe băncile din stânga).

On. cameră! Am motivat în mod amănunțit acest punct de vedere principiar al nostru, prin exemple practice și concrete am nuzit să ni-l clarificăm și am făcut tot posibilul pentru aplanarea divergențelor ce există între punctul nostru de vedere și între cel al dlui prim-ministru; e însă regretabil, că aceasta n'a reușit. Cine compară aceste puncte ale noastre cu declarațiile dlui prim-ministru făcute aici în cameră, ușor se poate convinge, că între noi și dl prim-ministru nu s'a făcut nici o înțelegere, iar dacă totuși dl prim-ministru a făcut declarații referitoare la promovarea intereselor culturale și economice ale popoarelor nemaghiare din țară, în tot cazul noi le luăm aceste cu mulțămire și bucurie la cunoștință, mai ales fiindcă acest fapt influențează în mod binefăcător nu numai asupra poporului nostru, a Românilor, ci asupra tuturor naționalităților din țară, deoarece noi totdeauna am stat pe punctul de vedere, că în baza egalei îndreptări toate naționalitățile să fie tratate la fel. Divergența ce există între punctul nostru

de vedere și între cel al dlui prim-ministru, explică presumțiunea pe care comitetul partidului național român a adus-o și a primit-o în ședința dela 17 a lunii trecute, iar fiindcă aș vrea ca on. cameră să cunoască această declarație, așa cum ea s'a făcut, îmi permit să citesc această rezoluțiune votată în unanimitate:

(Aici oratorul dă citire cunoscutei Rezoluții dela 17 Februarie n. a comitetului nostru național).

O. cameră! E evidentă divergența ce există între punctul de vedere principiar al partidului nostru și între cel al dlui prim-ministru. Cu toate acestea mai ales din băncile opoziționale și din partea on. colegi opoziționali încontinuu ni-se aduce acuza (Sgomot în stânga. S'auzim! S'auzim! în dreapta) că în această chestie s'a făcut înțelegere secretă, pact secret. (S'auzim! S'auzim în dreapta). Eu sunt de credința, că atari acuze lipsite de orice temei strică numai chestiei și deci păcii în viitor (Aprobări).

Această chestiune, on. cameră, astfel se prezintă astăzi, că toți politicienii și bărbatii de stat maghiari, precum și toate partidele politice ar avea cea dintâi și cea mai sfântă datorință să constate odată hotărit: oare poporul maghiar și românimea au interese comune și dacă acestea le-au stabilit, atunci să tragă consecvențele. Dar să se stabilească numai în principiu, că sunt interese comune și să nu se tragă consecvențele, ori să nu se facă nimic nici pe cale oficială culturală, ca să progreseze în toată privința interesele culturale și economice ale tuturor naționalităților nemaghiare din țară — cred, că e un joc politic frivol.

Doar noi nu dorim să rezolvăm chestiunea de naționalitate în contra maghiarilor și în detrimentul țării, ci împreună

am fi fost vrednici de mult să zăcem sub picioarele spiritelor necurate.

Isuse Hristoase! Exemplul tău ne face se îndrăjim umilința și disprețul. Îți promit că de aci înainte pentru iubirea ta voi suferi ori ce batjocură și năcaz.

IV. Isus instituie sfânta Euharistie.

Deci mâncând, au luat Isus pâne și blagoslovind a frânt și a dat Ucenicilor săi și a zis: luați mâncați, acesta este trupul meu. (Mt. 26. 26.) Isus a spălat picioarele ucenicilor, dându-ne pilda cea mai strălucită de umilință; după aceea le-a poruncit să facă și ei asemenea.

Imbrăcându-se din nou, s'a așezat la masă, ca să dea semnul cel mai mare a dragostei sale, să institue preasfântul sacrament al Euharistiei. A luat pânea, a binecuvântat-o și împărțindu o apostolilor a zis: Luați mâncați acesta este trupul meu.

Le-a spus după aceea, că de câte ori vor mânca din pânea binecuvântată, să-și amintească de moartea lui suferită din iubire pentru noi. Că de câte ori veți mânca pânea aceasta și veți bea paharul acesta moartea Domnului vestiți până când va veni. (I. Cor. 11. 26.)

Isus a făcut ca un principe ce-și iubeste soția. Când simte că i-se apropie sfârșitul, alegând comoara cea mai prețioasă din visterie o predă soției sale zicând: — Iată, nu peste mult am să mor. Primește

suvenirea aceasta, și îți adu aminte de mine de câte ori o vei privi.

Sfântul Petru de Alcantara zice că nu există limbă care se poată spune cu ce dragoste ne iubeste Isus pe unul fiește care dintre noi. Când acest logodnic al sufletelor era în ajunul morții ne-a lăsat moștenire Sacramentul acesta, ca avândul între noi pururea să nu ne uităm de el. Suvenirea lăsată nu-i altceva decât El însuși.

Isuse Dumnezeu meu! Cât de mult te inflăcărezi de dragoste pentru suflete. Iubirea ta a fost atât de mare încât te-ai dat nouă spre mâncare! Oare ai fi putut face mai mult ca să ne câștigi iubirea noastră?

În sfânta Cuminecătură te predai cu totul. Oare nu ar fi cu cale ca în schimbul acesta să ne oferim Ție și noi cu toate ale noastre? Bncure-se alții de plăcerile și comorile lumii eu unul te aleg pe tine, vreau să trăiesc pentru tine, vreau să te iubesc și pe tine să te aflu Dumnezeu meu!

Ai zis: Cel ce mă va mânca pe mine acela încă va fi viu prin mine. (Io. 6. 58) Numai prin mine. Și fiindcă-mi permiți să-ți mănânc preasfântul tău trup, lasă-mă să mor pentru mine, ca numai ție să-ți trăiesc, ție să-ți slujesc și să-ți fac cât mai multă bucurie. Isuse numai pe tine te iubesc, fă-mă statornic în dragostea ta!

Sfântul Pavel ne spune chiar și timpul când s'a înființat sfânta Cuminecătură. Că

Domnul Hristos în noaptea când era dat prins luă pâne și mulțămind o frânsă și zisă: Luați mâncați. Acesta este trupul meu. (I. Cor. 11. 24)

Dumnezeule! Oamenii hotăresc moartea lui Isus și el atuncia ne pregătește pânea vieții și a iubirii, ca să ne poată uni de tot cu el. Doară el a zis: Cela ce mănâncă trupul meu și bea sângele meu întru mine rămâne și eu întru el. (Io. 6. 55).

Dumnezeule sfinte! Ești vrednic de dragoste nemărginită. Da! Nici tu nu ai putut da o dovadă mai grăitoare despre iubirea ta decât sfânta Euharistie. Atrage-mă cu totul spre tine, și dacă nu voi putea să-ți jertfesc întreagă inima mea — răpește-o și fă cu ea ce vrei.

Isuse Hristoase, ajută-mi să fiu cu totul al tău, precum și tu cu totul ești al meu când te primesc în cel mai sfânt sacrament al iubirii.

Dă-mi lumină, să-ți cunosc frumsețile tale și demnitatea ta nemărginită ca astfel să te iubesc din ce în ce mai mult și să umblu în cărările voinței tale. Te iubesc Dumnezeule și doresc să-mi fii bunul meu cel mai mare, bucuria și dragostea mea. —

(Va urma).

I. Belu.

cu Maghiarii spre promovarea intereselor și întărirea țării. (Aprobări la dreapta și mijloc). În această privință am ferma convingere, că trebuie numai bunăvoință și încredere reciprocă, ca să ajungem aceste două scopuri însemnate, sfinte. Dacă se potrivește undeva și se poate aplica proverbul latin „Concordia parvae res crescunt, discordia maximae dilabuntur“, atunci numai în cazul de față s'ar putea. (Aprobări la mijloc). Și noi nici nu facem alta, decât că ne nizuim să creem în spirit constituțional și luptând cu mijloace legale, o armonie pentru asigurarea existenței naționale a poporului român — între aceste interese și cerințele necondiționate ale întregității teritoriale a statului maghiar și suveranitatea politică. (Aprobări la dreapta).

Eu cred că, când e vorba de rezolvirea unor chestiuni reale și practice, nu trebuie să pierdem multă vreme cu concepțiile teoretice, pentru că vremea trece și se poate, că în viitor vor urma evenimente istorice, cari pe noi ne vor afla și atunci divizați în astfel de stare de regretat. Dacă ar veni aceasta, vă asigur st. deputați, că răspunderea nu cade pe noi, ci pe st. politicieni maghiari. (Sgomot la stânga).

Géza Polónyi: Aci amenință! (Sgomot la stânga).

Președintele: Rog pe deputatul Béla Kun să nu-l conturbe pe orator.

(Va urma)

Cronici Bucureștene.

Intr'o zi frumoasă de primăvară, cum rar se întâmplă în luna lui Februarie, s'a deschis parlamentul român, constituit din cei mai de seamă oameni ai țării. La putere sunt liberalii, și ca toată lumea, și ei au mănânat apa la alegeri pe moara lor, însă au făcut loc atât în cameră, cât și în senat, la cei mai de frunte membrii ai opoziției. Așa au fost aleși, fără nici un contracandidat cei mai de seamă conservatori și conservatori democrați, și au fost aleși și doi naționaliști democrați, Iorga și Cuza. De aceștia doi e o mare nevoie în parlamentul, care vrea să facă revizuirea constituției, și să se atingă de §. 7, prin care Evreii sunt puși într'o situație inferioară creștinilor, în ce privește acordarea drepturilor cetățenești. Studiile întinse ale lui Cuza, și cel mai nou al drului Paulescu, distinsul profesor dela facultatea de medicină din București, au să dea mult de gândit tuturor celor ce socotesc, că ar fi sosit timpul să ajungă și România în halul, în care sunt astăzi acele state, cari au dat Evreilor dreptul de a face tot ce le place, căci la adăpostul legilor știu ei să se pună ori când.

*

Cităm unele părți din mesajul, cu care a deschis Majestatea Sa noua sesiune parlamentară în ziua de 21 Februarie. „Întărirea conștiinței naționale, răspândirea învățământului, o mai strinsă solidaritate socială, o oștire tot mai puternic organizată și consolidarea finanțelor statului“ sunt punctele principale de activitate ale noului guvern liberal. Pentru solidaritatea socială se anunță reformele agrare. Dacă România a contribuit anul trecut la pacea europeană, prin ce s'a ridicat așa de mult prestigiul țării, regele nu uită vechiul principiu: „si vis

pacem, para bellum“ și cere noi credite pentru întărirea armatei. Pea mult se vorbește în toate părțile de pregătiri războinice, și puternica — așa e astăzi, mai mult ca ori când — Românie, nu poate sta cu mâinile în sân. Nu înzădar e la portofoliul războiului chiar șeful consiliului de miniștri, și omul atât de combativ, care e d. Ionel Brătianu.

*

Tratativele între fruntașii români și contele Tisza, au fost viu comentate în presa de aici, până ce nu au ajuns oamenii la rezultat, care pentru cei mai mulți era de altfel sigur. După ce a anunțat telegraful vestea, că nu s'a putut ajunge la nici o împăcare, s'a lăsat la o parte această chestiune. Cu toții am constatat însă un lucru: Primul ministru ungar crede, că e dator să se împace cu România! Lucru ne mai pomenit în istoria țării ungurești. Acest fapt e cea mai puternică nădejde pentru frații noștri transilvăneni, că lupta lor nu poate duce decât la biruință. Când dușmanul de veacuri vrea să se împace cu tine, care ești amărît și chinuit, acesta e un semn bun de tot. Ori va fi pace și bună înțelegere între Unguri și Români, și atunci lucrurile vor merge bine, ori se va prăpădi țara. Pentru ca să se facă însă această pace, trebuie să așteptăm, până ce vor veni pe lume alți Unguri!

*

Atentatul dela Dobrișin a fost criticat de toată presa noastră. Ori cât a fost de mare durerea noastră, când s'a înființat dieceza de Hajdudorogh cu câteva mii de Români, totuși nu am putut simpatiza cu acei sălbatici, cari sunt dovediti, că sunt Ruși, sălbatici anarhiști, de cari nu a produs neamul nostru nici odată. Gazetele descoper în București o întinsă organizație de spioni ruși, cari sub cele mai mincinoase pretexte stau aici, prezentându-se ba ca Români basarabeni persecutați, ba ca reprezentanți ai diferitelor fabrici rusești, și dând mii și milioane anual în toate părțile. Nu numai la noi, ci și în Austria și Germania operează la fel, fac fel de fel de trădători. Cum a fost de exemplu Cataroff, era cunoscut în toate părțile, ca un mare prigonit, pentru că e Român basarabean. Ce n'a făcut acesta, pentru ca să cunoască toate secretele statului, pentru ca să treacă în Rusia, unde îl așteaptă cea mai bună răsplată. Așa e pravoslavnică Rusia, dela care nu putem avea nici odată nici cel mai mic folos, fără că avem pierderi înzecite.

Delateiu.

Reviste.

Incident la hotarele Muntene-grului. Sandjacul Novibazar, din incidentul adnexării Bosniei la Austro-Ungaria, la recăpătat Turcia. După încheierea păcii la București, acest teritor s'a împărțit între Serbia și Muntenegru. Domnitorul Nikita primi o parte mai mare a Novibazarului. Pe acest nou teritor adnexat la Muntenegru s'a petrecut

între stațiunile Metalka și Szjenekos următorul incident: Două trupe militare, una austro-ungară și alta montenegrină sau ciocnit în Dumineca trecută. Cauza a fost că comandantul trupei din Montenegro n'a încuviințat trecerea militarilor austriaci pe un teritoriu, care ar aparține Austriei. În lupta ce s'a încins doi ostași montenegri au fost omorâți. Incidentul va avea încă urmări grave diplomatice între cele două state.

Principele Wied în Durazzo.

Sâmbătă în 9 l. c. principele Wied a intrat în capitala nouă a Albaniei. A fost primit cu un entuziasm indescriptibil. Prințul a preluat imediat conducerea afacerilor de stat. Prim-ministru al Albaniei va fi probabil pașa Turkhau. — În Albania se va reforma radical administrația și iustiția. Despre intrarea în Durazzo a prințului avem știrile următoare:

Domnitorul va locui într'un palat pompos ridicat de curând, cu 50 de incheperi, care corespunde celor mai exagerate pretenții. Parcul palatului e de o extensiune considerabilă.

În ziua sosirii noului principe se adunase grupe mari de oameni, ca să asiste la intrarea triumfală a familiei princiare. Pe la orele douăsprezece sosesc din Scutari două companii de jandarmi, cari au ținut cordonul și ordinea. A ieșit întru întâmpinare tinerimea studioasă și alți oaspeți mulți din diferitele orașe albaneze.

Aproape de țărâm, lângă poarta primă de triumf, s'au postat notabilitățile politice. Guvernul provizor, în frunte cu pașa Essad îi ține prințului, ce era încă pe vapor, următoarea vorbire scurtă:

— Mă bucur că te pot saluta. Vei fi al doilea Skander beg. Toți albanezii, cred, că Albania vei ridica-o și vei fi tatăl nostru.

Prințul îl numi îndată general. Cu aceasta apoi imbarcând pe luntrițe s'a apropiat de uscat, unde begul Medjid ia prezentat notabilitățile politice.

Seara pe dinaintea palatului diferite deputațiuni prin graiul oratorilor lor și-au exprimat omagiile de bucurie și bun-sosit.

În ziua următoare primi ovațiile deputaților venite din diferitele părți ale Albaniei. — De cu seară orașul a fost iluminat.

Mobilizarea Rusiei. Presa germană își exprimă tot mai mult nedumeririle față de manevrele uriașe rusăști dela granițele nordice, spunând că Rusia de prezent urmărește o politică agresivă.

„Berliner Tageblatt“ scrie un articol foarte pesimist despre raportul ce există între Rusia și Germania și Monarhia noastră. Spune că ambele state sunt aplicate la pace, din motivul, că sunt convinse despre greutățile mari cu cari ar fi împreunat un eventual războiu cu rușii.

De prezent situația ajunse la stadiul, că Germania și Monarhia Austro-Ungară trebuie să se opună Rusiei chiar și în cazul când ar fi silite să recurgă la arme. În cazul când Rusia ar continua cu mobilizarea de probă, situația s'ar schimba în favorul ei. Germania înse și Monarhia noastră deși dispun de un contingent de armată bine organizată și pregătită pentru toate eventualitățile, popoarele lor să fie convinse că Rusia nu-i neinvincibilă.

După știrile mai nouă numărul armatei rusești se va urca cu 400 de mii.

„Ruskoje Slovo“ spune că mobilizarea n'are alt scop decât să intimideze Germania și Monarhia noastră.

Cu urcarea contingentului rus s'a ocupat amănunțit și duma rusească și consiliul de ministrii din Rusia. Incordarea relațiilor dintre aceste trei mari puteri inspiră tot mai multe îngrijorări.

Diverse.

Noul protopop gr.-cat. al Orăștiei. Cei în „Drapelul“ din Lugoj: Lugojul pierde în curând probabil la 1 Mai a. c., un preot venerabil, un dascăl iscusit, un român înflăcărat, cu minte trează și inimă curată, un om blând și de o cuceritoare afabilitate, stălp și cheag sănătos pentru ori ce societate, în acelaș timp dibaciul conducător a corului „Lyra“: pe părintele I. Ienea. Ni l-a luat din rândurile noastre consistorul din Lugoj, care în ședința sa din 5/20 Martie a. c. l-a numit protopop al Orăștiei. Știrea a produs o rară bucurie în inimile tuturor românilor din Lugoj, căci faptul despre care ea ne vorbea, însemna resplătirea meritului real; în acelaș timp însă și părere de rău pentru pierderea ce o îndură societatea din Lugoj prin plecarea din mijlocul ei a d-lui și d-nei Ienea, o pereche de muncitori de diligență albinei. Invidiem Orăștia pentru câștig. Părintelui Ienea le adresăm pentru viitor cele mai sincere urări de bine. Să aibă darul și norocul de a putea lucra și atinge succese corespunzătoare priecării minții și dorințelor inimii lor.

Reuniunea gr.-cat. română de cântare „Lyra“ din Lugoj a dat în semn de recunoștință și de rămas bun, serenadă fostului ei dirigent. În numele coriștilor și coristelor, cari cu atâta regret se despart de inimosul lor dirigent, a talmăcit acestuia recunoștința corului, coristul Văcariu. Vădit emoționat a răspuns părintele I. Ienea, asigurând pe iubiiții săi cântăreți, că le va păstra și în viitor aceeași dragoste, care l-a făcut să le pună la dispoziție modestele sale puteri întru cultivarea muzicii naționale bisericești. Publicul, care a asistat în număr frumos la serenadă, a acoperit ultimile cuvinte a vorbitorului cu urale însuflețite. A fost această serenadă o sinceră despărțire de un harnic și cinstit muncitor în ogorul neamului.

Adunarea „Consumului“. Miercuri 11 l. c. la 3 ore d. a. și-a ținut adunarea generală „Consum“-ul societatea comercială din loc. Cu această ocazie s'au prezentat numeroși acționari, cari au reprezentat 315 acții cu 176 voturi. Din raportul general s'a constatat progresul îmbucurător ce-l face Consumul an de an. Dl. președinte Gavrilă Pop canonic a remarcat împrejurarea că societatea ia un avânt tot mai mare și a relevat cu multă mulțumire sufletească împrejurarea că în raportul prezent direcțiunea a omis punctul cu lichidarea Societății, deoarece pierderile au scăzut cu mult sub jumătatea capitalului societății. Are toată încrederea în conducerea actuală și speră ca pe viitor să poată prezenta un Bilanț care să satisfacă tuturor așteptărilor. Sa constată, că circulația anului expirat a întrecut suma de 620 mii cor. Magazinul are mărfuri în preț de 42 mii cor. Din pierderea anului precedent s'a depuzat 9277.98 cor. S'a cumpărat, în cursul anului expirat marfă în suma de 160 cor. și s'a vândut de 148 mii cor. Dl. director gimnazial Dr. Ambr. Chețianu a mulțumit în numele acționarilor direcțiunii pentru conducerea bună relevând în speșial marile merite ale dlui președinte Gavrilă Pop, care cu tot zelul, priceperea și inima s'a nizuit, ca aceasta prețioasă societate comercială românească, să înflorească. În direcțiune s'au ales pe un period de trei ani dnii: Aur. C. Domșa, dr. Oct. Prie și Viet. Muntean; iar în comitetul de revizuire dnii: dr. Is. Marcu, Iac. Mureșan, Ioan Fodor, Alexă Pop și Dion. Trifan.

Fundațiunea ziaristilor români. Din darea de seama generală asupra „Fundațiunii pentru ajutorarea ziaristilor români din Ungaria“ cu finea anului 1913, făcută de Epitropia administrativă a fundațiunii, remarcăm un spor îmbucurător. Acest spor în primul rând se datorește activității dezvoltate de Epitropie, precum și interesului mare al publicului nostru, care a înțeles, că presa noastră națională numai așa își va putea împlini marea misiune, ce îi revine în sinul poporului nostru, dacă muncitori ei baremi în parte vor fi scutiți de neajunsurile și grijile, cari îi urmăresc la tot pasul.

Stăruințele Epitropiei, munificența publicului și a instituțiilor noastre, au fost încoronate de succes, deoarece capitalul fundațiunii s'a urcat în cursul anului trecut cu 27.742 cor. 11 fil. față de 14.917 cor. 51 fil. urcarea din anul precedent. Prin această augmentare considerabilă fundațiunea a ajuns să aibă cu 31 Decembrie 1913 o avere totală de 68.130 cor. 36 fil.

Izvoarele principale din cari s'a obținut sporul de cor 27.742.11 sunt următoarele:

1. Donațiunea dlui Anton Mocsonyi de Foen Cor. 10000.—
2. Donațiunea doamnei și dlui Dr. T. Mihali cor 5000.—
3. Răscumpărarea felicitărilor de Anul nou 1913, cor. 1646.50.
4. Conferențe publice și publicațiuni vândute în favorul fundațiunii cor. 1023.10.
5. Adause de abonamente și inserțiuni cor. 688.90.
6. Donațiunile băncilor române cor. 1213.—
7. Venite dela reprezentațiuni și petreceri cor. 801.40.
8. Diverse contribuiri cor. 4862.88
9. Dividende de acții și interese de capital cor. 2733.12. Total cor. 27968.90. subtrăgând cheltuelile avute de cor. 226.79 rezultă o augmentare curată de un capital de cor. 27742.11.

Averea fundațiunii se compune din următoarele fonduri:

1. *Fondul Dr. Ioan Mihu* original de cor. 25.000.—, a ajuns cu finea anului trecut la suma de cor. 27.926.16.
2. *Fondul Dr. Aurel Mureșianu* inițiat cu suma donată de erezii fericitului ziarist de cor. 3587.28 reprezintă o valoare de cor. 3893.80.
3. *Fondul contribuțiilor diverse*, care cu finea anului 1912 a fost de cor. 10.260.29, a crescut, mai mult decât toate celelalte fonduri, la suma de cor 21.310.40.

Aeroplanele „Vlaicu“. Cetim în „Viitorul“: Atunci când Vlaicu a căzut jertfă nobilei sale porniri de-a trece Carpații, a fost un țipet de groază și îngrijorare, fiindcă am pierdut pe unul din cei mai iubiiți fi ai țării, și fiindcă Vlaicu nu lăsase planuri de lucru și nu aveam din mașina sa tip I decât ruina pieselor sale și amintirea „vulturului României“. Ziarele au dat atunci amănunte și unii spuneau, că am pierdut pentru totdeauna rezultatul străduințelor marelui nostru Vlaicu.

Suntem informați însă de profesorul C. Nedelcu, prieten cu Vlaicu, că invenția geniului român va rămânea să-i poarte faima prin țările bolței noastre și prin țări străine. La Cotroceni sub îngrijirea doi buni români, Dr. N. Lupu și C. Nedelcu, s'a lucrat la alcătuirea celor 4 aparate, dintre cari trei comandate lui Vlaicu: unul pentru ministrul de războiu, după a cărui experimentare i-s'ar fi comandat un număr de aparate pentru armată, două destinate, cu acelaș scop, casei Marconi-Worbs din Anglia — unul avea să-i rămână lui Vlaicu. Montarea acestor aparate a fost încredințată dlilor G. B. Magnani, furnizor al școlii de aviație dela Cotroceni și al Ligei național aeriane, și I. Selișteanu, șef de lucrări la școala de arte și meserii din București. După socotelile făcute se credea, că la 15 Noemvrie trecut s'ar fi putut preda autorităților militare aeroplanul Vlaicu III, în conformitate cu caetul de sarcini. Au survenit însă greutăți noi, alte întârzieri de furnituri și pe deasupra de a face economii — astfel, că lucrările n'au putut fi terminate

Acum lucrările au fost reluate și se speră, că în cursul lunii martie se vor termina cu succes. Și iarăș „Vulturul României“ va plana de-asupra plaiurilor noastre spre gloria nemuritorului Vlaicu și a neamului românesc.

Adunarea Societății meseriașilor din Blaj. Duminică în 8 a l. la 3 ore d. a. s'a ținut adunarea generală a XI a societății meseriașilor, în sala cea mare a Casinei române. Au luat parte aproape toți meseriașii noștri din Blaj, asistând și un mare public din loc, care a ascultat cu viu interes expunerile d. prezident. Gavrilă Precup prof. gimn. precum și rapoartele diferitelor comisiuni. Numărul respectabil al meseriașilor noștri români din Blaj, pe cari i-am văzut adunați cu aceasta ocaziune, ni-a umplut inimile de cea mai desăvârșită bucurie. Tinta pe care s'a fixat-o aceasta neprețuită societate de a grupa în jurul său pe toți meseriașii noștri din Blaj și a-i uni spre acel măreț scop, ca se fie membri folositori din toate punctele de vedere societății românești am văzut-o strălucind cu aceasta ocazie în toată spendoarea. Numai felicită putem pe actualii conducători ai societății meseriașilor și în special pe neobositul ei prezident, că nădejile noastre legate de aceasta societate se implinesc cu toată preciziunea. Atragem din nou atenția tuturor meseriașilor români asupra importantei grupări a lor în jurul acestei societăți, prin care să pot valida nu numai ca muncitori harnici dar și ca oameni respectabili și folositori.

În cuvântul de deschidere d. prezident Gavrilă Precup a accentuat cu un avânt tineresc scopul măreț ce-l are societatea față de membrii ei și față de societatea românească. A relevat momentele mai principali din viața societății de pe anul expirat. Aschitat momentele sociale economice și culturale din viața meseriașilor locali, relevând rezultatele bune și făcând pe cei de față atenți la apariții dureroase. În special i-a îndemnat să fie muncitori, harnici și conștiențioși, să-și reducă pretențiile la minimal și să cruțe. În anii îmbelșugați se pună fiecare câte ceva deoparte, deoarece nici plugul meseriașului nu este în tot anul de aur. În anii răi totdeauna să aibă muncitorul la ce se întinde din cruțările sale. Pe tineri i'a îndemnat să meargă și prin alte orașe și țări, să cunoască lumea și felul cum trăiesc alți meșteșugari pe la alte neamuri. Vor avea ocazia, ca să se perfecționeze în măiestria lor. Prin priceperea lor vor putea ținea concurență cu alții, iar prin cruțare nu vor fi expuși la dezastrele economice, pe cari le simte astăzi întreagă societatea. Cuvântul de deschidere al prezidentului a fost primit cu entuziaste aplauze.

Din raportul general relevăm următoarele: Societatea are membri onorari: 11; fondatori: 18; pe viață 33; ordinari: 108 ajutători: 15.

Între membrii fondatori înregistrează cu mândrie pe dl *Anton Mocioni de Foen*, iar între membri pe viață pe dl maior pensionat *Vasile Popa* din Brașov.

Biblioteca dispune de 346 cărți. Localul de citire a avut 9 jurnale.

Avea societății în 31 Decembrie 1913 a fost de 17.643 cor. 53 bani.

S'au înscris ca membrii ajutători: dna *Augusta dr Szabó*, dna *Livia Domșa*, dna *Sofia Murza*, dsoara *Maria Puia*.

Membri ordinari: dl *Alexandru Sărătean*, dl *Traian Rîțiu*, dl *Gheorghe Pușcaș*, dl *Todor Mera*, dl *Traian Neagu*, dl *Niculae Zdrenghea*, dl *Ieronim Călușer*, dl *Petru*

Braica, dl *Ioan Pojan*, dl *Victor Moldovan*, dl *Aurel Băcilă*.

Membrii pe viață: *Nicolae Solomon*, prot., dr. *Eugen Solomon*, medic, *Iuniu Br. Micu*, dir. de cancel., dr. *Ioan Rațiu*, prof., dr. *Cornel Ordace*, adv., dr. *Oct. Prie*, *Nicolae F. Negruțiu*, prof., *Alexiu Pop*, cassar.

Membrii ajutători: *Valer Iozon*, *Ștefan Suci*, *Iuliu Maior*, *Gheorghe Dănilă*.

Cei obligați la miliție nu vor mai căpăta pașaport. Ministerul de interne a anunțat autoritățile comitatene, că pe baza înțelegerii cu ministerul de interne austriac, toți cei obligați la miliție dela 17—36 ani cari vor voi să treacă de pe teritorul ungar pe teritor austriac, au să se legitimeze cu pașaport în regulă pentru străinătate. Dela aceasta controlă severă nu vor fi scutiți nici muncitorii aproape de graniță, cari din când în când și pe perioade de scurtă durată își caută pâinea pe teritoriul altei țări. — Pașaportul are să se ceară cu cel puțin o lună înainte de începerea călătoriei.

A murit guvernorul băncii naționale din București. În 6 Martie st. n. a murit în București guvernorul Băncii naționale *Anton Carp*. Urmașul lui va fi — probabil — *Victor Antonescu*, actualul ministru de justiție român, care înainta de a ajunge ministru a fost director la această bancă.

Desființarea alor două academii agronomice. Conform hotărârii ministerului de agricultură, cu începutul anului școlar viitor din cele 5 academii agronomice din țară, cele din *Keszthely* și *Cașovia* vor fi desființate. Aceste două academii, având un număr prea mic de ascultători, susținerea lor și pe mai departe nu se rentează. Aceasta ar fi cauza, pentru care ministerul de agricultură ungar a dispus desființarea lor.

Partea Literară.

F. X. Wetzel.

Calea spre fericire.

— Pentru tinerime —

Trad. de: *P. A. N.*

(Continuare).

Așa-i că nu-i mare lucru să stai în leșuri? Și vedeți, încă și azi mai amintește lumea de acel ostaș păgân din *Pempei*, care, nici când își vărsa *Vezevul* cenușa, nu s'a mișcat dela locul lui de pază. Acesta a fost soldat adevărat, care și-a implinit exact datorințele. Trupul lui de mult s'a făcut cenușe dar amintirea lui va trăi încă; chiar și acum după mai bine de 1900 ani i-se mai pot vedea în muzeul burbornic din *Neapol* lancea, pantera și scutul.

Cât prețuiește o virgulă (!) și totuș pentru ea n'a putut lua un tinăr parte într'o afacere; anume el în recursul ce făcuse lăsa o virgulă (!) afară. „Pentru că — îi zise șeful — omite la 10000,00 cor. virgula și vei avea un milion în loc de zece mii.

Deci pune și tu mai mare grije pe lucrurile mici, îndeplinește punctuos tot ce

trebuie să faci, arată-te mare în celea mici. „Numai așa vom fi mari în artă, dacă ne vom desprețui lucrurile mici“ zise *Raphael* unul dintre cei mai mari pictori italieni.

2. **Folosește fiecare minută.** Un mare dascăl al bisericii, *sf. Alfonso de Liguori* făcuse jurământ, că totdeauna se va ocupa cu ceva și nu va pierde nici o minută. Multămită numai acestui jurământ pe care l-a și ținut, că a scris la vre-o 60 de cărți foarte minunate. Și Doamne, câtă vreme pierd tinerii și bătrânii cu lucruri de nimica! Ei nu știu economisi cu timpul. Înainte de toate trebuie să știm, că toate trebuie făcute la timpul lor și cu bună rânduială. Unii sunt foarte neregulați: se duc târziu la adunările ce le au, ajung la gară numai după ce trenul a plecat, se duc după epistole, când posta e închisă, dorm încă pe când ar trebui să fie de mult la lucru, lucră când ar trebui să doarmă. Și așa duc în încercală toate lucrurile, toate le face de-a întoarsele. Cei ce nu-și împărțesc bine timpul, nu ajung la vre-un rezultat bun nici când; rămân departe de lume înmulțind numărul celor nefericiți. Deci ceea ce poți face dimineața nu amâna pe seara¹⁾; lucrul de ziua nu-l fă noaptea; un drum ce nu-ți e de lipsă, nu-l fă acum, lasă-l până la timpul său; ceea ce trebuie să faci mai curând nu amâna pe mai târziu. Ține regulă la mâncare și beaură, la culcat și sculat, la dusul de-acasă și la întors, la rugăciune și lucru și așa multă vreme vei câștiga și deodată îți va crește și dobânda la ceriu și de vrea Dumnezeu și câștigul pe pământ. „Fiecare lucru își are timpul său“.

Lasă-te de lucrurile nefolositoare. „Ciebotarul să vorbească de meseria sa“, zice proverbul. Ucenicul de croitor să nu citească, când ar trebui să lucreze, și nici culegătorul de tipograf să nu își pună peteca, când el trebuie să culegă litere. Dă-te ca totul lucrului pe care trebuie să-l faci și uită-ți de toate celelalte, pentru că numai acela e vrednic de răsplată, care ceea ce face, face întreg și bine²⁾.

Nu tândăli nici măcar o minută. Socotește fiecare minută ce-ai petrecut-o fără lucru și când vei avea 60, cugetă-te că ai pierdut o oră. Și oare, câte lucruri ai fi putut face în timpul acesta? — „Stimatul Domn, pierde în fiecare dimineață timp de o oră și apoi acela-l caută toată ziua zise glumind un servitor stăpânului său. — Iar de vei socoti laolaltă, toate orele câte le-ai pierdut, Dumnezeuule Doamne, câtă pierdere de vreme, de lucru și de câștig vei avea! Bunăstarea ne-o putem câștiga prin sirguință, sănătatea pierdută prin medicină, lipsa de cunoștințe prin studiu, dar timpul pierdut, prin nimica nu-l vom redobândi, ci e pierdut pentru totdeauna. Odată secretarul lui *Washington* a întârziat dela oficiu și venind s'a scuzat cu aceea, că ceasul îi întârzie. Dar *Washington* zise liniștit: „Atunci ori dă să-ți câștigi alt orologiu ori dacă nu, îmi voi câștiga un alt secretar“. Și generalul *Nelson* zise odată: „Tot rezultatul la care am ajuns în viață, îl mulțămesc faptului, că totdeauna mă găsiam gata, cu un sfert de oră mai înainte de timpul hotărât“.

Cauza pentru care nu ajungem adeseori

¹⁾ »Ce poți face azi nu lăsa pe mâne« zice vorba înțeleaptă.

²⁾ Și nu uita, că: »găina do unde răcăe de acolo mănacă«.

la ceva rezultat, zace în faptul, că nu folosim în regulă timpul. „Trecut-am prin țara oamenilor leneși — zise Domnul Hristos — și prin via nebunilor, și-am văzut, că plină era de spini și cu gardurile rupte“. Mai mult. Inima leneșului e o poartă deschisă, în care fără piedecă poate intra ucigașul de suflete: un ținut unde patimile se încuibă deabinele; o morăștină în care ușor cresc viermii păcatului și din care ies mirosuri otrăvitoare. Lene-ai mormântul virtuții și-a nevinovăției. „Lenevind înveți a face lucruri rele“ zise un vestit poet neamț; tot aceasta a întărit-o și un scriitor englez prin cuvintele: „Lenea naște crimele, întocmai precum în aerul greoiu, rugina mănâncă oțelul strălucitor“. „Că oare necurăția — zise odată de pe catedra din biserică Notre Dame din Paris, renumitul P. Felix — e fructul lenei, nu știu; dar știu, că curăția într'un om leneș ar fi o minune și că lenea a fost și unul dintre cele 3 păcate, cari au strigat la Domnul după răsbunare asupra păcătoaselor cetăți Sodoma și Gomorrha: cel dintâiu a fost trufia, al doilea necumpătul și al treilea lenea“. „Lenea schimbă spiritul în carne, iar carnea în putreziciune“. De aceea cu tot dreptul se poate numi: „Perina deavolului“. Un căpitan de corabie când n'avea ce da de lucru servitorilor, le porunceă să șarluască ancora.

Deci tineri nici când să nu stea fără lucru, fără ocupațiune, fiindcă nu numai, că își pierd scumpa vreme și nu ajung la nici un spor, ci foarte adeseori cad jertfă păcatelor. „Lenea-i începutul tuturor fărâdeleșilor“.

Impotrivește-te la început (lucrurilor rele). „Principiis obsta“ zise păgânul poet Ovidius. Dar oarece înseamnă vorbele acestea? Un cucernic călugăr umbia cu învățacelul său încoace și încolo prin o pădure de chiparoși. Învățacelul l-a întrebat, ce trebuie să facă ca să poată rămânea totdeauna curat și nepătat. Atunci eremitul îi arătă patru chiparoși și îi zise, să-i smulgă. El începu dela cel mai mic, care de abia era de un an. Și fără vre-o osteneală l-a smuls cu o mână. Al doilea era mai mare; totuș cu amândouă mâinile îl putu smulge. Dar n'a fost așa de ușor cu al treilea chiparos, care avea rădăcini mai adânci. Totuș cu mult năcaz la putut scoate cercând în repețite rânduri. Dar al patrulea chiparos, care era deja un arbore destul de mărișor, nu l-a mai putut smulge pe lângă toată truda sa. „Fiule — zise atunci călugărul — așa stăm și cu inclinările rele; până când rădăcinile lor nu vor fi intrat mai adânc în inima ta, le mai poți stârpi. Deci nu pierde vremea, ci alungă din suflet păcătoasa lor inclinare mai înainte de a se fi întărit, de a fi crescut“.

(Va urma).

JACOPONE.

— Povestire. —

Trad. de Ioan Popu-Câmpianu.

(Continuare).

— Nu, mulțumesc lui Dumnezeu, tu nu ești de acesta — zice Iulia — dar totuș mă întărit să judecăm pe mine.

— Nici dacă zmochinul e neproductiv? Deiar pe acesta ori și cine l'ar tăia și arunca în foc.

— Dumnezeu e îndelung răbdător și nu ne pedepsește îndată. Dar numai el, care cunoaște și ascunzișurile inimei, poate să judece după dreptate — zice Iulia zimbând.

— Eu nu dau nimic pe un astfel de om. Ce folos, că e blând? Eu de pildă dau foarte bucuros și pentru biserică și săracilor. Îmi place să dăruiesc și atunci sunt mai fericit, când pot să ajut pe alții. N'am împodobit în zilele trecute chipul Preacuratei Vergure Maria cu dantele de Venetia? Ieri n'am dăruit mănăstirii un chip frumos, ce înfățișează pe sfânta Agnes înaintea proconzulului?

— Dumnezeu îți va răsplăti pentru toate, câte le faci din dragoste față de el — răspunde Iulia netezindu-și părul. — Tu crezi, că ești bun. Dacă ai fi numai bun și înaintea lui Dumnezeu. Pe încetul Dumnezeu îți va arăta calea, pe care trebuie să mergi.

— Vei veni la producțiunea — întreprumpe Benedetti; temându-se, că va primi un răspuns negativ.

— Dacă dorești voiu merge, dar ce va fi acolo?

— Încă nu știu sigur. Va fi poate teatru, luptă de atleți, muzică, alergări de cai, comedii și alte multe. Nădăjduesc, că îți vei petrece foarte bine.

Iulia n'a mai zis nimic.

— Ți vei petrece admirabil — zice iarăș Benedetti.

Ei dar despre ceea ce el cugeta, că va face fericită pe Iulia, aceea pentru ea era ceva îngrozitor.

Iulia n'avea numai o dorință pe pământ: îndreptarea bărbatului său. Pentru aceasta ar fi suferit ori ce; pentru aceasta era în stare să-și jertfească întreaga viața.

Să nu credem, că astfel de conversații s'ar fi petrecut mai des între ei. Nu, numai când Benedetti era bine dispus și nu-și pierdea răbdarea. Când Iulia observa, că lui Benedetti nu-i mai place conversația, îndată începe să povestească despre altceva. Bărbatul sumeț și foarte ager la minte în astfel de cazuri, făcea și unele observări mai ne-decente. Dar pentru aceea niciodată nu și-a desprețuit femeia, din contră era tot mai încântat de frumusețea ei.

Peste câteva săptămâni s'au început producțiunile. În Todi nu mai încăpea mulțimea: erau de față principi și nobili și alte persoane distinse; poeți, filozofi, comedianți, baletisti și atleți. Mulți au venit din curiozitate; iar alții anume să se producă. Numai despre producțiuni se vorbea peste tot locul. Erau mulți, cari critizau pregătirile, dar erau și cari le laudau. Mulți se simțeau fericiți, că pot să fie de față, alții însă spuneau, că toate sunt prea îngrabă pregătite și poate să vină și o primejdie. Cu deosebire loja procurorului nu-i dăstul de sigură. Grinzile sunt vechi și folosite, cu toate că zugrăvirea au isprăvit-o pictori din Roma.

*

După deal la răsărit să ivește soarele, strălucind orbitor, iar la sfîntit plutește încet o negură surie întunecoasă. Prin păduri se aude cântecul mierlei. Prin văi curge zgomotos apa argintie a râurilor. Pe flori și frunze, strălucesc diamante de rouă. O lumină bogată, strălucitoare și un aer de sărbătoare se revarsă peste întreg orașul. E ziua când se încep întrecerile.

Pe treptele unui castel se coboară o doamnă, ce poartă un văl puțin întunecat.

Se îndreaptă spre biserică. La altar servește un călugăr. Doamna aceasta e Iulia. Cine ar fi văzut-o cum îi strălucea fața când s'a cuminecat, n'ar putea s'o mai uite. Par'că cerul stă deschis înaintea ei și ea privește la fericirea ce este acolo.

(Va urma).

BIBLIOGRAFIE.

A apărut:

Biblioteca „Unirii“.

1. *Ben Hur*, sau zilele lui Mesia de Levis Valače, 2 vol. 290
2. M. Eminescu, *Studiu critic* —90
3. *Câteva momente din începutul bisericii române*, de C. Auner —20
4. *Nume de familie la românii din Ungaria*, de Alesiu Viciu —12
5. *Din viața lui I. Micul*, de M. Străjan —16
6. *Albertina*, povestire de Dr. V. Bojor —30
7. *Cestiuni din dreptul bis. unite p. I. II.* 340
8. *Cele două fețe ale lumii*, de Nicu —30
9. *Ziua deșteptării*, de Aurel Fodor —16

Biblioteca din Blaj.

1. *Vestitorii credinții vol. I.* —24
2. *Impresii* —24
3. *Sfânta Casă din Loreto* —24
4. *Floricele din raiu* —24

Proprietar, editor: **Vasile Moldovan.**

Redactor responsabil: **Augustin Gruția.**

251 szám.

1914 végreh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírószági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvár-városi kir. járásbírósnak 1913. évi V. Sp. V. 48/2 számú végzése következtében dr. Ferencz József ügyvéd által képviselt Szimonidesz Károly javára 234 kor. 70 fill. jár. erejéig 1914. évi február hó 6-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján felülfoglalt és 660 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 1 írógép, 1 irattartóalvány és 1 lyrazsttal nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a balázsfalvi kir. járásbírógág 1914. évi V. 99/1 számú végzése folytán 234 kor. 70 fill. tőkekövetelés, ennek 1911. évi március hó 28. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 68 kor. 76 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Balázsfalván leendő eszközlésére 1914. évi március hó 14-ik napjának délután 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adadni.

Amenyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t. cz. 20 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Balázsfalva, 1914. évi február hó 23-ik napján.

(13) 1—1.

Szigethy Károly,
kir. jár. végrehajtó.

241 szám.

1914 végreh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti IV. ker. kir. járásbíróságnak 1912. évi V. Sp. II. 410/3 számú végzése következtében dr. Gáspár Izidor ügyvéd által képviselt Grill Károly könyvkiadó vállalata javára 380 kor. 82 fill. jár. erejéig 1913. évi augusztus hó 25-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1000 koronára becsült következő ingóságok, u. m. 2 ló nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a balázsfalvi kir. járásbíróság 1913-ik évi V. 476/1 számú végzése folytán 380 kor. 82 fill. tőkekövetelés, ennek 1908 évi január. hó 2 napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 56 kor. 46 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Balázsfalván leendő eszközzésére 1914 évi március hó 16-ik napjának délután 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t. cz. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Balázsfalva 1914. évi február hó 23-ik napján.

[12] 1—1

Szigethy Károly,
kir. bir. végrehajtó.

Balsamul apotecarului A. Thierry

e un mijloc neîntrecut la boale de plămâni și de piept, moderază catarul, oprește flegma, ușurează durerile tusei. Are efect escelent la aprindere de gât, răgușeală și la boale de gât, friguri, în deosebi sgarciuri în stomac și colică. Vindecă boalele genitale și hemoroide, corăță rărunchii și întărește apetitul și mistuirea. Servește tare bine contra durerilor de dinți, a dinților găușoi, contra mirosului de gură și și alte boale de dinți și de gură, încetează mirosul provenit din gură sau stomac. Mijloc bun contra limbricilor. Vindecă tot felul de răni, orbanț, beșici provenite din ferbințeli, buboae, buburuze, răni provenite din arsură, membre degerate, sgrăbunțe, bube ce-au eșit pe piele dureri de urechi etc. Să nu lipsească din nici o familie, în deosebi când bântuie epidemii de influență, holeră și alte epidemii. Scrie la:

A. THIERRY, apotecă la Ingerul păzitor în Pregrada bei Rohitsch.

12 sticle mici sau 6 mari, ori 1 sticlă mare specială 5.60 K.
La comande mai mari e prețul mult mai ieftin.

Singură veritabilă ALIFIE-CENTIFOLIA a lui THIERRY

împiedecă și oprește inveninarea sângelui. Face de prisos operațiile. Se folosește: la femei cari lăptează, la pornirea laptelui, împotriva împetirii pieptului, la orbanț, inflamație de picioare sau de os, răni, picioare umflate și la mâncarea osului; apoi la răniri de sabie, împunsături, împușcături, tăieturi și sdruncinări, precum și la înlăturarea din corpa obiectelor străine, ca: sticlă, țanduri, pietriș, alică, spini etc., la tot felul de umflături, răni, carbunc, chiar și la cancer (rac); la negei pe mâni sau la picioare, beșici, răni la picioare, răni de arsuri, la slăbire provenită din zăcut mult, beșici de sânge, curgeri de urechi etc. etc.

2 cutii costă cor. 3.60, pe lângă trimiterea înainte a banilor sau cu ramburs. Se capătă la apotecarul Török József, în Budapesta precum și la mai multe farmacii din țară. En gros se află la drogeriile: Thalmayer și Seitz, Erezii Hochmeister și Frații Radanovits în Budapesta. Unde nu e deposit, să se comande direct dela:

A. THIERRY, Apoteca la Ingerul păzitor în PREGRADA (lângă Rohitsch-Sauerbrunn). (70) 18—25.

Institut de asigurare ardelean

„Transsylvania“

SIBIU

Strada Cîsnădiei 1—5. Edificiile proprii.

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. în condiții avantajoase și cu premii ieftine.

Asigurări pe viață

(pentru preoți și învățători confesionali romani gr.-cat. avantajii deosebite) pe cazul morții cu termen fix, cu platire simplă sau dublă a capitalului, asigurări de penziune și de participare la câștig, asig. de zestre și asig. populare pe spese de înmormântare. Mai departe contra accidentelor, infracției (furt prin spargere) asig. p. pagube la apaducte.

Sumele plătite pentru pagube de foc până la finea anului 1912 K. 5,456,645.67
Capitale asigurate pe viață achitate 5,458,689.48
Starca asiguraților cu sfârșitul anului 1912 } foc „ 133,667,241.—
} viață „ 11,740,710.—
Fonduri de întemeiere și de rezervă . . . cor. 2.603,400.—

Prospecte și informații se dau gratuit în birourile Direcțiunii și la toți agenții.

Persoane versate în achiziții cu cercuri bune de cunoștință se primesc în condiții favorabile în serviciul institutului.

18.20.7

AU APARUT și se află de vânzare la Librăria Seminarială din Blaj:

Apostolul sau faptele și Epistolele ss. Apostoli f. 4., broș. 14 — legat în piele	22.—
Evangelia, dela s. liturgie și inserat din ziua întâie a învierii Domnului Hristos, în 7 limbi, Blaj 1880, legată, în folio	1.20
Euhologiu, crudo 6.60 fil., leg. în piele 9.60 fil., leg în piele șagren cu foi aurite	12.—
Liturgier, pe hârtie prima broș. 6 cor., pe hârtie secunda broș. 5 cor., pe hârtie prima leg. 9 cor. pe hârtie secunda leg. 8 cor., legătură de lux	15.—
Orologer, crudo 6.60 leg. în piele 9.60, leg. în piele șagren cu foi aurite	12.—
Octoic mic, 8° crudo 1.60 fil. legat simplu	1.90
Octoic cu Pentecostar legat întruna	3.60
Pentecostar mic, 8-o crudo 1.70 fil., leg. simplu	2.—
Prohodul Domnului Nostru Ieș Hristos	—30
Psaltire, broș., 2.20, leg. în pânză 3.—, în piele	4.—
Triod, crudo 13 cor. legat în piele tare și cu copcii	20.—
Antologion sau Mineiul, carele cuprinde în sine slujbele dumnezeștilor sărbători, ale Născătoarei de Dumnezeu și ale sfinților peste an după rânduiala bisericii răsăritului de legea grecească,	
Tomul I. legat în piele, cu copcii face	32.—
Tomul II. III. legat în piele, cu copcii face	78.—
Toate trei tomurile legate în 2 volume în piele și cu copcii fac 110 cor.	